

Vindkraftsinformation inför allmäningsstämman 2020-10-13

På den senaste allmäningsstämman dök en del frågor upp som vi nu gör ett försök att besvara efter bästa förmåga. I detta har vi delvis tagit hjälp av exploatören Fred Olsen Renewables.

Vindkraftsutbyggnad är numera inte längre någon särskilt udda företeelse utan har pågått under ganska många år i samhället. Det har därför utarbetats en vedertagen praxis för avtal.

Allmäningsstyrelsen har dock gjort sitt bästa i förhandlingarna när det gäller korrigeringar och anpassning av avtalen. Dessutom har vi låtit en erfaren jurist granska avtalsförslagen. Denne har intygat att allt väsentligt i avtalet är ok.

Här är några frågor med tillhörande svar som dök upp på den senaste allmäningsstämman i februari.

- En idé/fråga som väcktes där var om allmänningen skulle kunna arbeta med vindkraftsfrågan mera i egen regi. Att TSA på egen hand utreder tillståndsprocess m.m. och därefter bjuder ut en s.k. site till högstbjudande. En sådan modell har prövats för ett antal år sedan i ett projekt tillsammans med Storuman Energi, då för ett mindre område. TSA:s stämma då avsatte en del pengar till egna undersökningar men projektet "självdog" på ett rätt tidigt stadium då samhällets intresse för vindkraft gick in i en lågkonjunktur.
Det kostar ganska stora pengar att driva undersökningar själva. Det ska göras en rad undersökningar däribland en s.k. MKB (Miljökonsekvensbeskrivning) och kostnaderna kan bli i storleksordningen 1,5 – 2 miljoner och då vet man fortfarande inte om området är intressant för exploatörer. Att det exploatörerna själva kan finansiera detta beror på att om de satsar på ett tiotal olika platser så ökar sannolikheten att de kan exploatera i alla fall ett område. Detta är anledningen till att inte många markägare genomför en sådan tillståndsundersökning själva.
- Frågan om dotterbolag och konkurs är en annan fråga som dyker upp och som kan vara lite svårhanterad. Frågeställningen bottenar förstås i en oro kring restaureringsarbetet vid en eventuell konkurs. I avtalet finns det ett visst antal kr per verk avsatt för återställning (se även svaret på fråga 15 nedan)

Här följer ytterligare ett antal frågor som inkommit till allmäningsstyrelsen sedan den förra stämman. Svaren har sammanställts i samverkan med Fred Olsen Renewables är skrivna med röd text.

1. Om de bygger ut så drar de nya vägar in i området.

Tappar vi jakten på det området, framgår ej av dokumenten?

Jaktupplevelsen kommer naturligtvis påverkas ifall vindpark uppföres, men det råder inget jaktförbud i en vindpark och jakträffen ligger fortsatt kvar hos er som markägare.

Våra erfarenheter från uppförda vindparken Fäbodliden i Vindeln är inte att viltet minskat, gällande älgjakten medför det nya vägnätet att det är lättare att få ut fällda älgar.

2. Det enda dom skriver i dokumentet att de ska ha nyttjanderätt ca 2 ha per vindkraftverk Tyckte han nämnde 5ha

De ytor som är aktuella är kopplade till vägar, ledningar och kranuppställningsplatser. Den sist nämnda är hårdgjord yta för att kran vid montering av verk, den uppgår till ca 5000 m² plus diken/slänter. Vägar kommer att kräva att det avverkas ca 25 meter väg-gata, själva vägbredden är ca 6 meter plus diken/slänter, ledningar mellan verken förläggs till största del i vägslänter och kräver inget ytterligare markanspråk. I till ovan kommer sannolikt ett servicehus och transformator anläggas, vilket tar ca en hektar i anspråk. Gällande avverkning kan det framförallt för vägar avverkas lite mer än vad som senare kommer utgöra arrendeområde, men jämför vid normalt skogsbilsvägbyggnad, man vill inte skada rötter på träd som ska stå kvar.

3. Hur många verk handlar det om?

Girjesliden – 30 verk

Gardsjöleden – 28 verk

Bastanliden – 36 verk

Senare tillståndsprocess och inventeringar kan minska antalet. Beroende på intresse från privata angränsande fastigheter kan området också utvidgas.

4. Säkerhetsavstånd 500-1000m för varje snurra?

5. Skyddsavstånd?

Det finns inga angivna säkerhetsavstånd eller skyddsavstånd fastställda i meter, med någon form av tillträdesförbud eller dylikt. Men vintertid kan snö och is lossna eller kasta loss från vingarna och försiktighet ska iakttas. Huvudparten snö/is som faller ner sker i verkets direkta närhet, runt 500 meters avstånd skulle jag säga man definitivt är säker att inte träffas.

6. Påverkas rätten till älgjakt och småviltsjakt inom området Bastanliden?

Se svar ovan.

7. Skotermöjlighet inom området?

Det är inget generellt tillträdes- eller skoterförbud inom parken, men under vissa väderleksförutsättningar, framförallt vid temperatur runt noll och fuktig luft, är det olämpligt. Ifall det i nuläget går skoterled genom området bör man titta på möjligheter att ändra dragningar.

8. Vandring, Fiske? Fint rekreationsområde året runt, restriktioner?

Se svar ovan.

9. Kommer vägarna att få nyttjas av allmäningsdelägare?

Ja. Ifall det sker i samband med avverkning och uttransport av virke ska delägare samråda med oss i förväg så vi har kännedom om större aktiviteter.

10. Kommer det att sättas upp bommar?

Ja sannolikt till nyanlagda vägar, utgångsläget är dock att bommarna ska hållas öppna, Allmänningen kommer ha tillgång till nycklar. Huvudsyftet med bommarna är just när risk för nedfallande snö/is är hög att under fåtal dagar hålla ner trafik i området. Eller ifall det under driftstiden krävs större reparationsarbete så att delar av området kan ses som en byggarbetsplats och att man därför önskar begränsa tillgängligheten.

11. De har skrivit "nyttjanderätt" ca 2 ha. Vad det innebär för de som arrenderar området för jakt?

Markavtal omfattar inte jakträtten, den ligger kvar hos markägaren.

12. Vad som menas med "nyttjanderätt"?

Nyttjanderätten är kopplad till tillståndsfasen, det vill säga före uppförandet av några verk eller vägar, då krävs arrende.

**13. Utgår ersättning för att jakt och viltvård inte kan bedrivas under byggtiden?
Förlorad jakt för 30 personer under x antal dagar bör ha ett pris**

I samband med byggstart utgår ersättning om 400 000 SEK per projekt till Allmänningen.

14. Utgår det kompensation till de som nyttjar marken för förlorad nyttjanderätt. Tex bybor och eller byborna i närområdet?

Det utgår ingen direkt ersättning till närboende men Fred. Olsen Renewables kommer utbetala vindbyggedemedel om 10 000 SEK per uppfört verk, vilket föreningslivet kan ta del av.

**15. Vad händer om de säljer och köparen inte driver parken vidare.
Vem står för återställning av marken inkl. ev. miljöskador?**

En byggnation förutsätter att Länsstyrelsen ger ett miljötillstånd, i detta föreskrivs att bolaget är skyldig att inför byggstart ställa ekonomisk säkerhet för återställningskostnader (ca 700 000 SEK per verk). Det är på samma principer som för exempelvis en bergtäkt där det också ska finnas en ekonomisk säkerhet. Ifall vindparken skulle säljas måste ny ägare ställa ny säkerhet som ska godkännas av Länsstyrelsen.

**16. Avtalet som skulle godkännas efter ett eventuellt ja från delägarna?
Var finns det att ta del av, är väl en handling som allmäningsdelägarna har rätt till att se?**

Finns att ta del av efter kontakt med allmäningsstyrelsens ordförande.

17. Om det inte blir någon produktion av el från snurrorna, vilken ersättning får markägarna då?

Garanti om 20 000 SEK per installerad MW och år, ett verk har mellan 4-5 MW vilket innebär en garanti om 80 – 100 000 SEK per år.

18. Till vem ska utdelningen betalas till och hur sker fördelningen?

Markavtalet ingås med TSA som också erhåller all ersättning relaterat till vindparken. Sedan är det upptill allmanningen att besluta om utdelning och fördelning.

19.

20. Närboende, vad räknas som närboende?

Finns ingen exakt definition men någonstans runt fem kilometer från vindparken skulle vi säga är att betrakta som närboende.

21. Brister i informationen till alla delägare, underlaget specifikt för områdena finns inte Till vilka har materialet skickats? Det finns fortfarande Postnord som fungerar, så att skicka ut underlag till alla kan inte vara så svårt.

TSA har en demokratisk ordning med utsedda ombud för olika distrikt inom allmanningen. Till dessa har underlag skickats ut för vidare spridning inom varje område. Detta är det system som har funnits inom TSA sedan allmanningen bildades.

22. I stort handlade det om hur man från TSA kikat över avtalen, Vore det inte idé att leja in en jurist eller sakkunnig inom området som fick gå igenom avtalen med Fred Olsens representanter?

Se info tidigare i detta dokument.

23. Vilka konsekvenser får vindkraft för området, en slags enkel konsekvensbeskrivning: -Ev. tappade intäkter i skogsbruket

Väldigt begränsade konsekvenser för skogsbruket. Viss areal faller visserligen bort för skogsproduktion men det handlar om små arealer. Det finns fördelar också. Vid en byggnation står Fred. Olsen Renewables för avverkningskostnader relaterat till vindparken. Dessutom kan vindparkens vägnät kunna underlätta för framtida skogsbruksåtgärder.

24. Hur stort är området i hektar som berörs av varje park?

Antal verk är styrande för totalt markanspråk och inte möjligt att säga i nuläget, men översiktligt kan man säga att de ytor som krävs för vindparken är kopplade till vägar, ledningar och kranuppställningsplatser. Den sistnämnda är hårdgjord yta för kran vid montering av verk, den uppgår till ca 5000 m² plus diken/slänter. Vägar kommer att kräva att det avverkas ca 25 meter väggata, själva vägbredden är ca 6 meter plus diken/slänter, ledningar mellan verken förläggs till största del i vägslänter och kräver inget ytterligare markanspråk. I tillägg till ovan kommer sannolikt ett servicehus och transformator anläggas, vilket tar ca en hektar i anspråk. Gällande avverkning kan det framförallt för vägar avverkas lite mer än vad som senare kommer utgöra arrendeområde men jämför vid normalt skogsbilsvägbyggande, man vill inte skada rötter på träd som ska stå kvar.

25. Hur många jaktlag och jägare som berörs?

Vi har inte tittat så noga på det men det röra sig om 5 till 6 jaktlag som berörs i varierande grad.

26. Hur kommer området kunna nyttjas dels under byggtid och efter?

Under byggtid utgör området en byggarbetsplats med begränsad tillgänglighet för allmänhet och annat nyttjande. När vindparken är i drift inget generellt tillträdesförbud, möjligt att jaga, köra skoter, plocka bär och svamp, visserligen med en annan upplevelse naturligtvis. Det bör också noteras att vintertid kan snö och is lossna eller kasta loss från vingarna och försiktighet ska iakttas. Vindparkens personal kan ge vägledning ifall besökare är oroliga.

27. Har man haft en dialog med närmast berörda byar/jaktlag och vad inställningen kan vara.

Nej, demokratiordningen för sådana här frågor finns redovisade under fråga 20

28. Hur man säkerställer till 100% att TSA inte kommer stå med kostnader för avveckling om Fred Olsen går i konkurs, eller ett annat företag som köper rätten till parkerna.

Vindparken uppförs och drivs med stöd av ett så kallat miljötillstånd som beviljas efter prövning av Länsstyrelsen. Miljötillstånd föreskriver att ekonomisk säkerhet för återställningsarbeten ska ställas av verksamhetsutövaren (det vill säga Fred. Olsen Renewables) före en byggnation påbörjas. Ifall vindparken skulle säljas ligger Länsstyrelsens krav om säkerhet kvar, tidigare ställd säkerhet återfås endast om ny ägare lämnar ny säkerhet som godkänns av Länsstyrelsen. De belopp det rör sig om är ca 700 000 SEK per verk. Detta är samma principer som gäller vid exempelvis en bergtäkt.

29. Är 4 % i avkastning förhandlingsbart eller kan Fred Olsen gå med på mer?

4% är Fred. Olsen Renewables maxgräns.

30. Frågan om hur länge avtalet gäller om de inte bygger kom också på tal, ska det stå i ett avtal att TSA har rätt att bryta avtalet efter en viss tid så TSA kan arrendera ut till annan aktör.

Åtagande finns att Fred. Olsen Renewables är skyldiga att ta fram och lämna in mkb-ansökan inom 36 månader från signerande, sker inte detta har TSA rätt att säga upp avtalet. Då tillståndsprocesserna kan dra ut på tiden är det viktigt för Fred. Olsen Renewables att avtalet inte kan upphöra så länge det pågår överklaganden.